

Strasbourgban is téma volt a restitúciós törvény

Az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének őszi ülészakán Strasbourgban múlt héten változatosan alakultak a megvitatott témák: szó esett az arab világban uralkodó aktuális helyzetről, a nők elleni lelki erőszakról, a gyermekek bántalmazásáról, de néhány képviselő a szerbiai vagyon-visszaszármaztatási és kárpótlási törvényt, valamint az aktuális koszovói helyzetet is érintette felszólalásában.

Kovács Elvira, a Vajdasági Magyar Szövetség köztársasági parlamenti képviselője a belgrádi küldöttség tagjaként ezúttal is részt vett az ülésen, amelynek legfontosabb témáiról tegnap számolt be a Szabadkán megtartott sajtótájékoztatóján. A nők lelki bántalmazásáról Kovács Elvira jelentést is készített, amelyet azután bemutatott Strasbourgban.

– Az intim kapcsolatokban jelentkező lelki erőszaknak számos formája lehet: verbális bántalmazás, kiabálás, fenyegetés, zaklatás, folyamatos bírálat, meg-

szégyenítés, sértegetés, gúnyolódás, és még sorolhatnám. A lelki erőszak hatása tartós, és nehezen küzdhető le. Az elmúlt években az ET tagállamai közül számos ország bevezette vagy megerősítette a nők elleni és a családon belüli erőszakra szóló jogszabályait, beleértve a lelki erőszakra szóló rendelkezéseket is. Ez persze nem elég, nagyobb erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy a közvélemény jobban odafigyeljen a lelki erőszakra. Az ET tagállamaiban a bírák és az ügyészek számára alapos képzést kell biztosítani ezzel a témával kapcsolatban – olvasható egyebek között Kovács Elvira jelentésében.

A VMSZ képviselője a gyermekbántalmazás téma kapcsán szintén felszólalt Strasbourgban, és elmondta, hogy Szerbiában is ismeretes a gyermekek szexuális zaklatását illetően néhány bűncselekmény. Kovács Elvira szerint a szerbiai gyermekvédelmi rendszerben ebben a témában több hiányosság is észlelhető:

a polgároknak, különösen a gyermekeknek, kevés információjuk van a gyermekkereskedelemtől, illetve a gyermekek pornográfiára vagy prostitúcióra való felhasználásáról. Az is tény, hogy Szerbiában a nemzeti gyermekvédelmi rendszer igencsak fejletlen, mint ahogyan az adatgyűjtési és információs rendszer is hagy maga után kivetnivalókat, hangsúlyozta Kovács Elvira, aki szerint az is nagyon fontos lenne, hogy az állam megszervezze a segítségnyújtást a gyermekáldozatok és családjaik számára.

A VMSZ képviselője ezen felül arról is beszámolt, hogy két magyarországi képviselőnek köszönhetően az ET közgyűlése is értesülhetett a szerbiai vagyon-visszaszármaztatási és kárpótlási törvény a vajdasági magyarság és egyéb kisebbségek számára diszkriminatív rendelkezéseiről. A szerbiai küldöttség többi tagja állítólag nem fogadta kitörő örömmel, hogy az ET plenáris ülésén is téma volt a restitúció. ■ P.E.

Kifogásként használhatják fel a magyarokat

Pásztor István: Úgy kell az országnak tagjelöltté válnia, hogy azzal ne alázzanak meg bennünket, magyarokat

A Vajdasági Magyar Szövetség a vagyoni-visszaszármaztatási és kárpótlási törvény elfogadása után azonnal bejelentette, hogy a vajdasági magyarokat hátrányos helyzetbe hozó rendelkezés alkotmányossági felülvizsgálatát, valamint hatályon kívül helyezését fogják kérni a Szerbiai Alkotmánybíróságtól. Pásztor István, a VMSZ elnöke egyebek között arról nyilatkozott lapunknak, hogy átdadták-e már a beadványt az alkotmányossági felülvizsgálatra vonatkozólag:

– Még nem adtuk át az indítványt. Egy igényes beadványról van szó, amelynek jogi megalapozottságát, történelmi tényállását, erkölcsi vonulatait is körül kell járni. Most folyik a komoly háttérmunkával járó, nagy csapatot, jogászokat, történészeket megmozgató

dik a kérdés, mivel ha Szerbia valóban el kívánja érni a tagjelölti státust, akkor le kell nyelnie a békát, és decemberig valahogyan kezelnie kell a kérdést, függetlenül attól, hogy ez mennyire fájhat valakinek.

■ **Mire számít: ebben az ügyben mekkora politikai nyomásgyakorlással próbálják majd befolyásolni az Alkotmánybíróságot?**

– Ha szándékukban áll, akkor nem kell túlságosan nagy nyomást gyakorolniuk az Alkotmánybíróságra. Ez általában úgy néz ki, hogy odaszólnak a bíróságnak, hogy valami sürgős, illetve odaszólnak, hogy valami más nem sürgős. Ennyire egyszerű ez.

■ **Meglátása szerint előfordulhat, hogy a VMSZ beadványával kapcsolatban egyesek odaszólnak a bíróságnak,**

Pásztor István: Az elv a legfontosabb

előkészítő munka. Szerintem néhány napon belül befejezzük a teendőket, és azután átadjuk a beadványt.

■ **Talán még korai a kérdés, de mit mondanak a megérzései: mekkora az esély arra, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek minősíti, és hatályon kívül helyezi a vajdasági magyarok szempontjából diszkriminatív rendelkezést? És mire számít, mennyi idő fog eltelni, míg a bíróság meghozza döntését?**

– Mi azt indítványozzuk az Alkotmánybíróságnál, hogy állapítsa meg az ominózus rendelkezés alkotmányba való ütközését, és tegye hatályon kívül azt. Azt még nem tudnám megmondani, hogy mindez mennyi időt fog igénybe venni. Biztos vagyok abban, hogy több hónapot is várni kell az ügy megoldására. Abban szintén biztos vagyok, hogy beadványunk elsősorban politikai ügykezelés kérdése. Ha nem akadályozzák meg, és fontosnak tartják ennek a kérdésnek a kezelését, akkor az ügyben szerintem néhány hónap alatt megszületik a döntés. Ugyanakkor, ha ugyanúgy járnak el, mint oly sok más ügyben, és behúzzák a kézféket, akkor elképzelhető, hogy évekig elhúzódik a történet. Bár az idő is fontos, mégsem ez a leglényegesebb tényező. Az elv a legfontosabb. Mi végigvisszük az ügyet. Reménykedem abban, hogy még az alkotmánybírósági döntés előtt megoldó-

hogyan ez nem annyira sürgős ügy?

– Ezt nem tudnám megmondani. Ismétlem, ezt a kérdést egy vagy esetleg másfél hónapon belül rendezni kell, ha Szerbia valóban tagjelölté kíván válni. Személy szerint attól tartok, hogy a szerbiai belpolitika ezt a kérdést egyfajta talonban tartja: ha Koszovó tekintetében nem hozza meg azokat a döntéseket, amelyek alkalmassá teszik az országot a tagjelölti státusra, akkor igyekszik majd úgy beállítani, hogy a tagjelölti státus elnyerése azért esett kútba, mert a restitúció terén nem sikerült zöld ágra vergődni a magyarokkal. Szerintem ez a vonulat is végighúzódik a történeten, akármennyire is összeesküvés-elméletnek tűnhet a feltételezés.

■ **Ha már a tagjelölti státusnál tartunk: Ön szerint az Európai Bizottság szerdán esedékes országvéleménye hozzájárul ahhoz, hogy Szerbia év végéig az Európai Unió tagjelöltjévé váljék?**

– Úgy vélem, hogy az országvélemény pozitív lesz. Számunkra az lenne a fontos, hogy legalább egy olyan mondat belekerüljön az országvéleménybe, amely a restitúció kérdéses rendelkezésének a megoldását szorgalmazza. Nem az az érdekünk, hogy Szerbia decemberben ne legyen tagjelölt. Nekünk az az érdekünk, hogy úgy legyen tagjelölt, hogy azzal nem alázzanak meg bennünket.

■ PESEVSZKI Evelyn